

Силабус навчальної дисципліни
«Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	І курс / 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 2 год. Практичні – 46 год. Самостійна робота – 102 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Українознавства і мовної підготовки іноземних громадян Тел. +38 (057) 702-11-86, 3-63 (внутрішній) E-mail: kafukraine@hneu.edu.ua
Викладач	Сухенко Вікторія Григорівна, доцент, к. філол. н.
Контактна інформація викладача	E-mail: viktoriya.suhenko@hneu.net
Дні занять	середа, четвер, п'ятниця, субота
Консультації	п'ятниця IV пара, кафедра (ауд. 203, корп. 1)
<p>Мета навчальної дисципліни – удосконалення гуманітарних знань студентів економічного вищого навчального закладу; підвищення загальнокультурного, інтелектуального та естетичного рівнів майбутніх економістів, формування стійкого національного світогляду, засвоєння норм сучасної української літературної мови, культури усного і писемного мовлення; формування вмінь правильно й логічно висловлювати свої думки.</p>	
<p>Передумови для навчання Базовий рівень володіння українською мовою</p>	
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	
<p>Змістовий модуль 1. Нормативність як основа літературної мови</p>	
<p>Тема 1. Комунікативна компетентність у професійній діяльності мовної особистості.</p>	
<p>Тема 2. Нормативність як важлива ознака літературної мови. Типи мовних норм. Орфоепічні та акцентуаційні норми української літературної мови.</p>	
<p>Тема 3. Лексичний склад української літературної мови. Лексична норма як компонент формування мовної компетенції.</p>	
<p>Тема 4. Морфологічні та орфографічні норми як чинник належного рівня культури мови.</p>	
<p>Тема 5. Синтаксичні та пунктуаційні норми як компонент формування мовної компетенції.</p>	
<p>Змістовий модуль 2. Культура усної та писемної мови в її стилевих різновидах</p>	
<p>Тема 6. Художня література як основа формування культури мови особистості.</p>	
<p>Тема 7. Поняття функціонального стилю мови. Основні функціональні стилі сучасної української літературної мови. Текст як основна одиниця та засіб різностильової комунікації.</p>	
<p>Тема 8. Науковий стиль української літературної мови як основа формування культури мови фахівця. Форми репрезентації студентських наукових досліджень. Запис бібліографії.</p>	
<p>Тема 9. Офіційно-діловий стиль як форма реалізації мовної компетенції.</p>	
<p>Тема 10. Основи красномовства. Культура міжперсонального спілкування.</p>	
<p>Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця</p>	

Сторінка курсу на платформі Moodle
(персональна навчальна система)

<https://pns.hneu.edu.ua/>

Рекомендовані джерела

Основні

1. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. 6-е вид., стереотип. Київ, 1997. 240 с.
2. Черемська О. С., Гайдамака Г. Г., Жовтобрюх В. Ф., Архипенко Л. М. Професійна мова економіста. Харків, 2005. 288 с.
3. Черемська О. С., Сухенко В. Г. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник : у 2-х ч. Частина 1. Нормативність як основа літературної мови [Електронний ресурс]. Харків, 2017. 224 с.
4. Черемська О. С., Сухенко В. Г. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник : у 2-х ч. Частина 2. Культура усної та писемної мови у стильових різновидах [Електронний ресурс]. Харків, 2017. 216 с.
5. Черемська О. С., Сухенко В. Г. Українська мова науки, аналітичної сфери та управління : навч. посіб. Харків, 2014. 240 с.

Додаткові

6. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитися і правильно говорити / За заг. ред. О. Сербенської. Львів, 1994. 150 с.
7. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ, 1991. 254 с.
8. Жовтобрюх В. Ф., Муромцева О. Г. Культура мови вчителя : Курс лекцій. Харків, 1998. 208 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

9. Електронний довідник з української мови. URL: <http://javot.net/mova/orf.htm>
10. Електронні словники і посібники з ділової української мови. URL: <http://dilomova.org.ua>

Система оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів враховує: лекційні, практичні заняття, виконання самостійної роботи. Оцінювання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи охоплюють: **поточний контроль** (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студентові скласти іспит, – 35 балів); **модульний контроль**, що проводиться у формі письмової роботи; **семестровий контроль**, що проводиться у формі семестрового іспиту (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів).

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Активна робота на лекції	1
Робота на практичних заняттях (виконання завдань за темами)	42
Самостійна робота (тестові завдання, робота в групах)	6
Письмова контрольна робота	8
Участь у конференціях, олімпіадах, конкурсах	3
Екзамен	40
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ЄКТС	для екзамену (іспиту), диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики, тренінгу	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Політика навчальної дисципліни

Відповідно до Закону України «Про освіту» викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності є: академічний плагіат, самоплагіат, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми. Списування під час виконання контрольних (модульних) робіт та складання іспиту заборонено (у тому числі із використанням мобільних девайсів).

Усі пропущені студентом заняття мають бути відпрацьовані ним у встановлений викладачем термін. За завдання, виконані пізніше встановленого терміну (без поважної причини), студент не може отримати максимальний бал.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Силабус затверджено на засіданні кафедри «25» вересня 2020 р. Протокол №2